

^{1,2}FENCLOVÁ Z, ¹URBAN P,
¹HAVLOVÁ D, ¹VOŘÍŠKOVÁ, M

¹Centrum HPPL, SZÚ Praha 10
²Klinika pracovního lékařství
1. LF UK a VFN Praha 2

VÝSKYT PROFESIONÁLNÍCH ONEMOCNĚNÍ V ČR V ROCE 2021

Národní registr nemocí z povolání

ÚZIS – správce

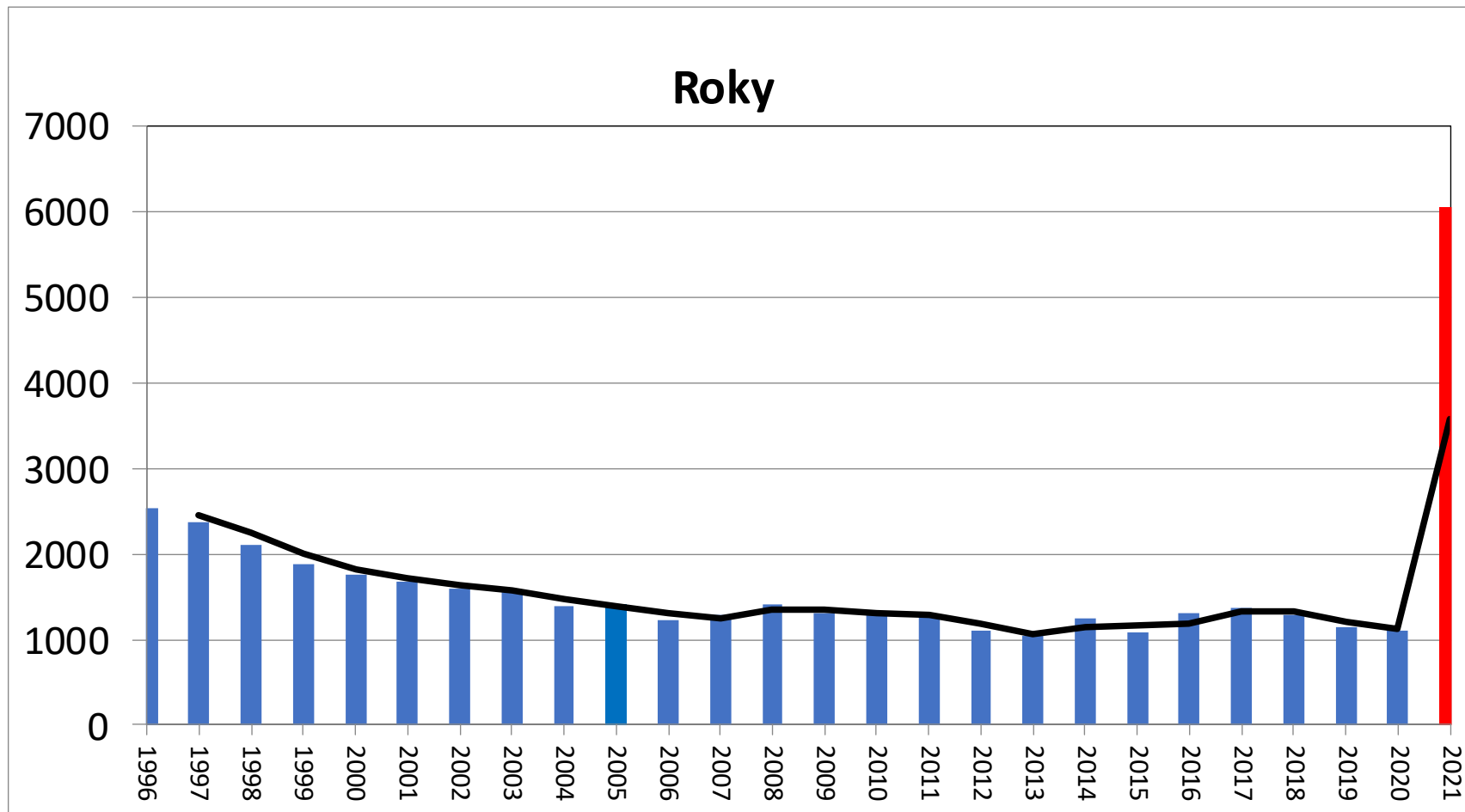
SZÚ Praha – zpracovatel

Data zasílají: 13 Středisek nemocí z povolání

KHS a SÚJB , pracovníci MO a MV

<http://www.szu.cz/publikace/data/nemoci-z-povolani>

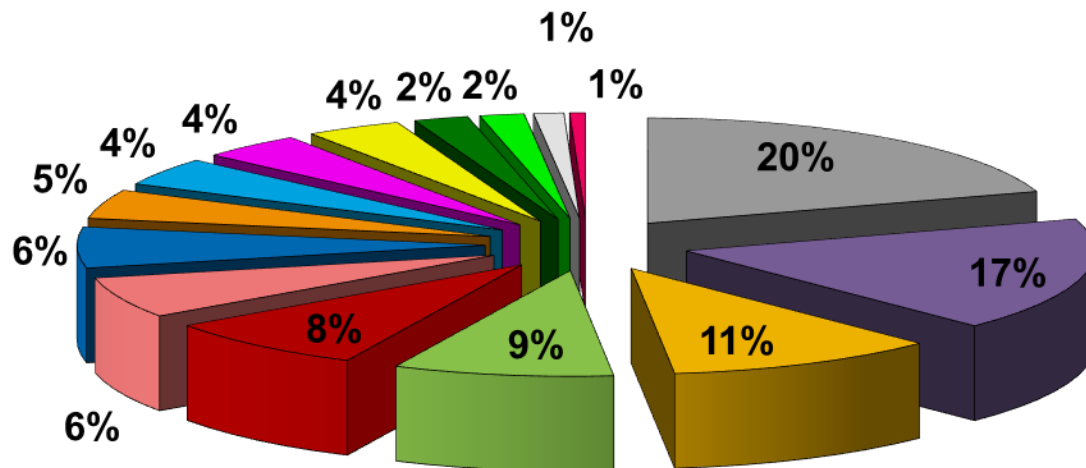
Vývoj počtu profesionálních onemocnění v letech 1996–2021

Profesionální onemocnění v letech 2020 a 2021

Roky	2020	2021
Počet pacientů	952	5890
Muži	438	1249
Ženy	514	4641
Profesionální onemocnění	1112	6043
Nemoci z povolání	1035	5991
Ohrožení nemoci z povolání	77	52
Incidence na 100 tisíc pojištěnců	23,7	128,9

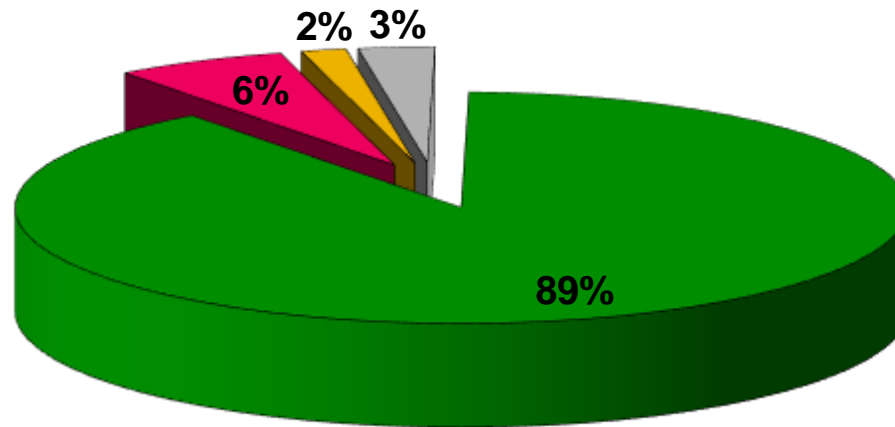
Profesionální onemocnění v ČR v roce 2021 podle místa vzniku

- Moravskoslezský kraj 1216
- Královéhradecký kraj 650
- Jihomoravský kraj 498
- Pardubický kraj 377
- Hlavní město Praha 259
- Ústecký kraj 228
- Kraj Vysočina 106
- zahraničí 37

- Olomoucký kraj 1053
- Plzeňský kraj 526
- Jihočeský kraj 379
- Zlínský kraj 269
- Liberecký kraj 243
- Středočeský kraj 130
- Karlovarský kraj 72

Nejvyšší zastoupení profesionálních onemocnění podle **SKUPIN** odvětví ekonomických činností CZ-NACE

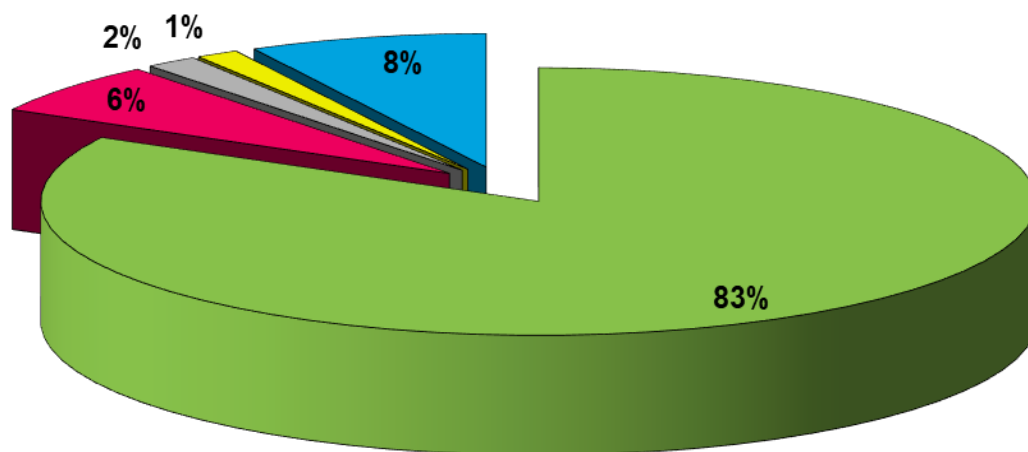
■ Q Zdravotní a sociální péče 5402

■ C Zpracovatelský průmysl 376

■ B Těžba a dobývání 98

■ Další sekce 1-58 případů 167

Nejvyšší zastoupení profesionálních onemocnění podle **ODVĚTVÍ** ekonomických činností CZ NACE

■ Q86 Zdravotní péče 5011

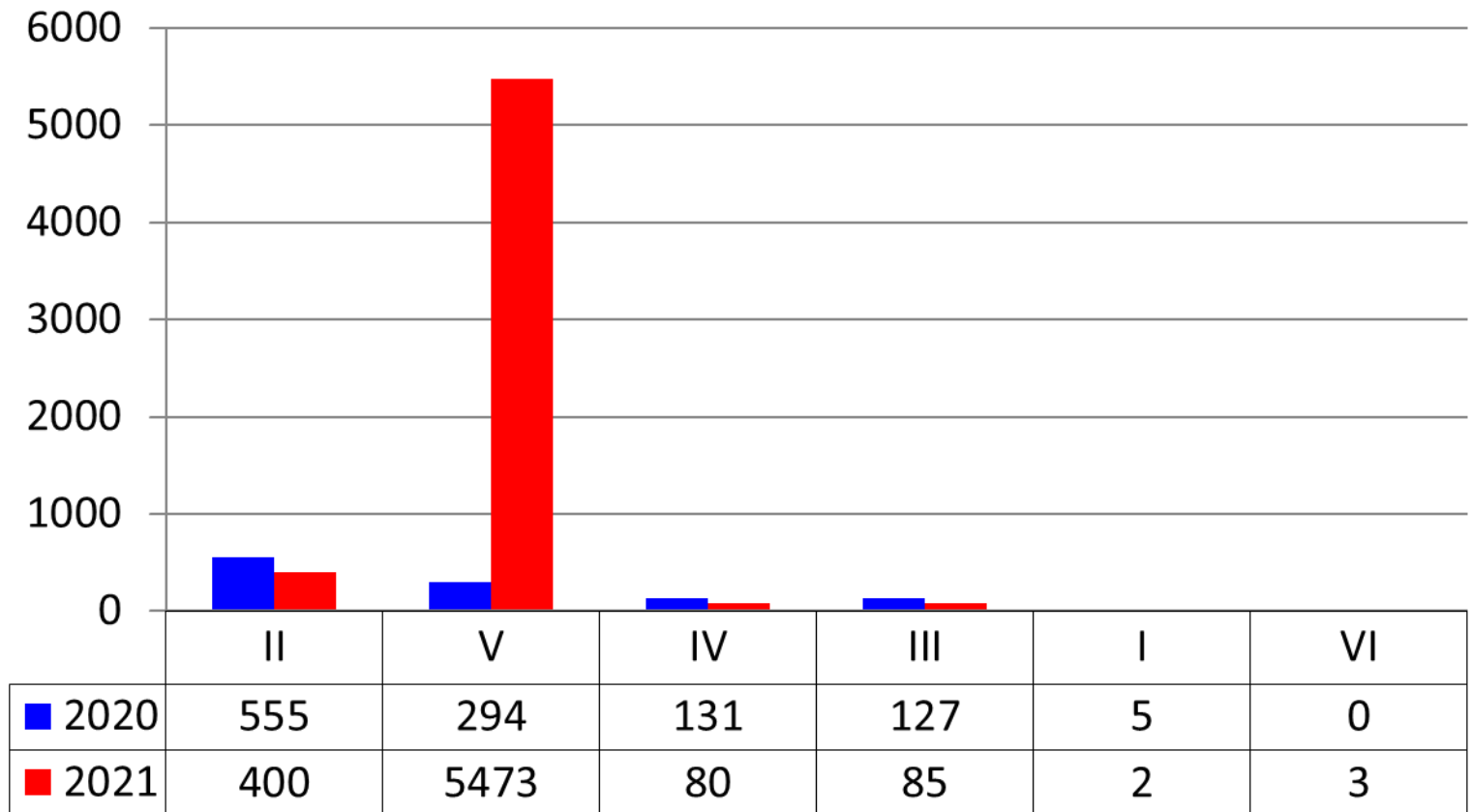
■ Q87 Sociální služby pobytové 380

■ C29 výroba motorových vozidel 102

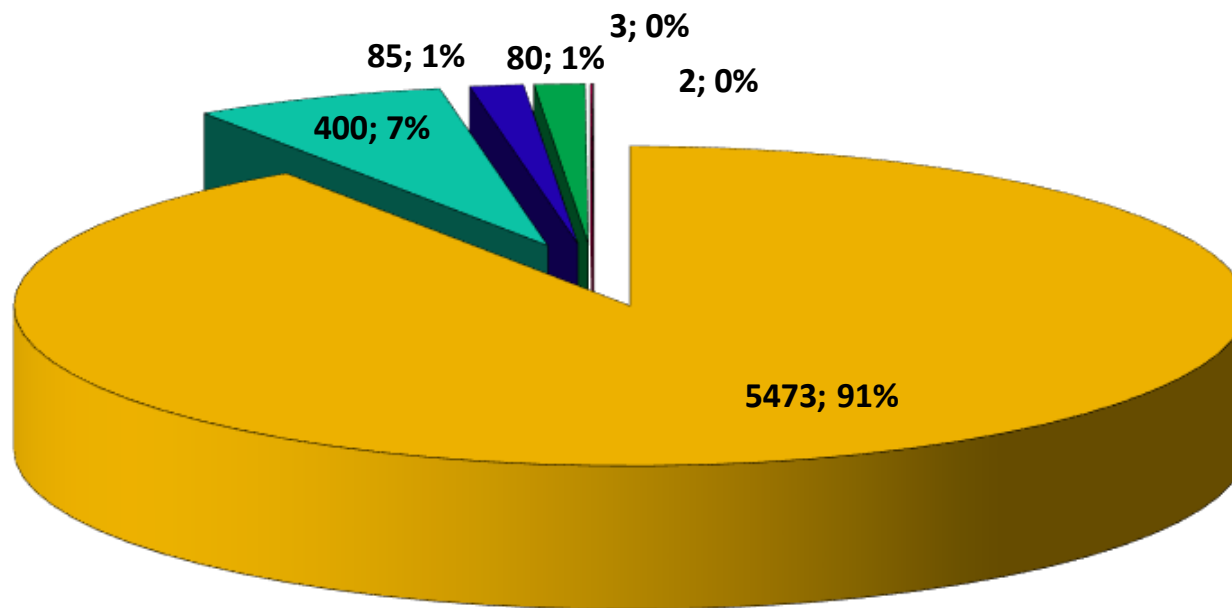
■ B05 Těžba černého uhlí 83

■ Ostatní 467

Profesionální onemocnění dle kapitol v roce 2020–2021

Profesionální onemocnění dle kapitol v roce 2021

■ Infekční nemoci ■ Fyzikální faktory ■ Nemoci DC a plic
■ Kožní nemoci ■ Nemoci hlasivek □ chemické látky

Nemoci z povolání

rok 2021

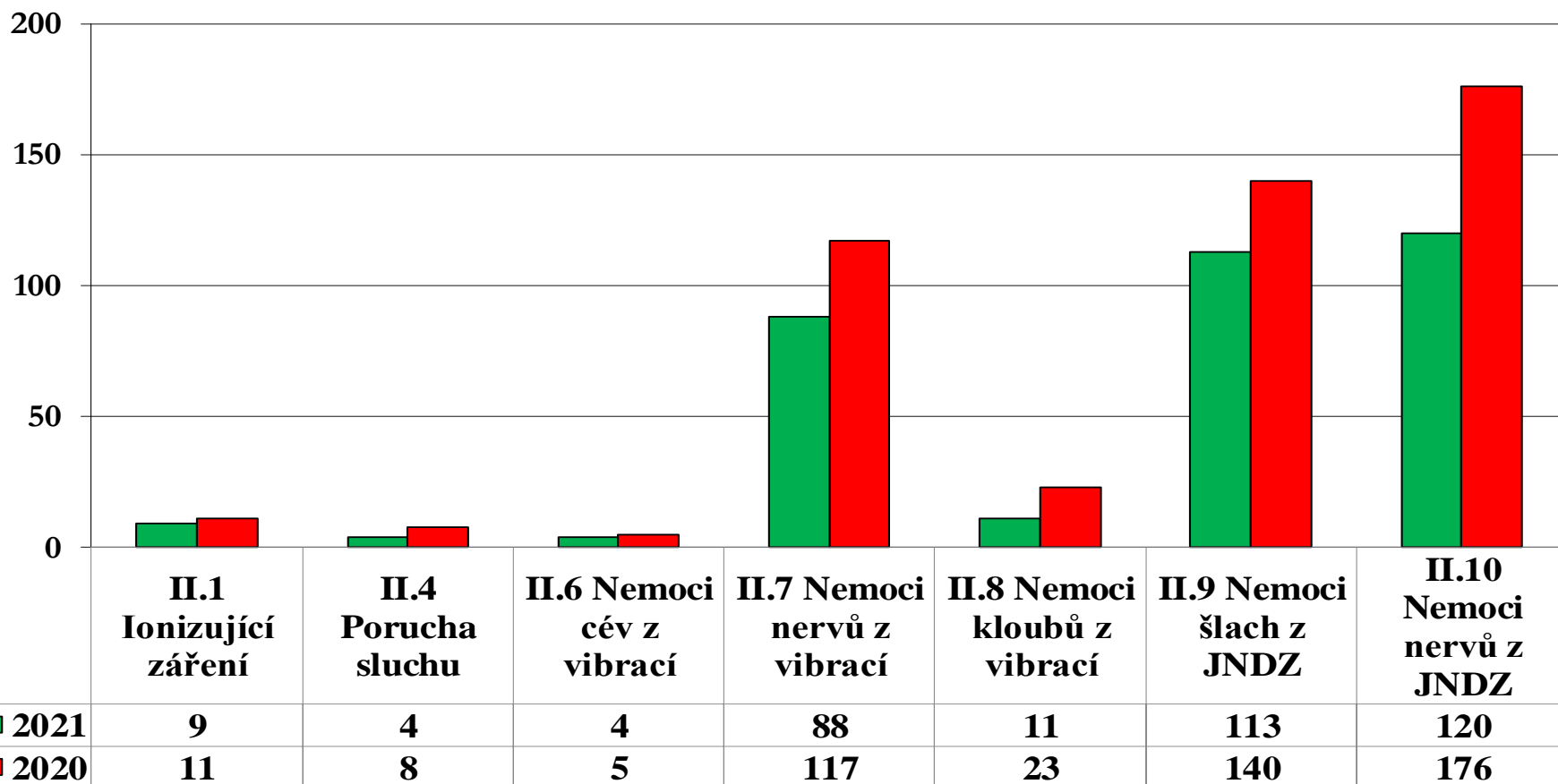
Nemoci způsobené chemickými látkami

Kapitola I

Položka – diagnóza	No
I.27 nemoc z halogenovaných uhlovodíků karcinom jater a intrahepatálních žlučových cest	1
I.42 nemoc polycyklických kondenzovaných karcinom plic	1
Celkem 2 případy	

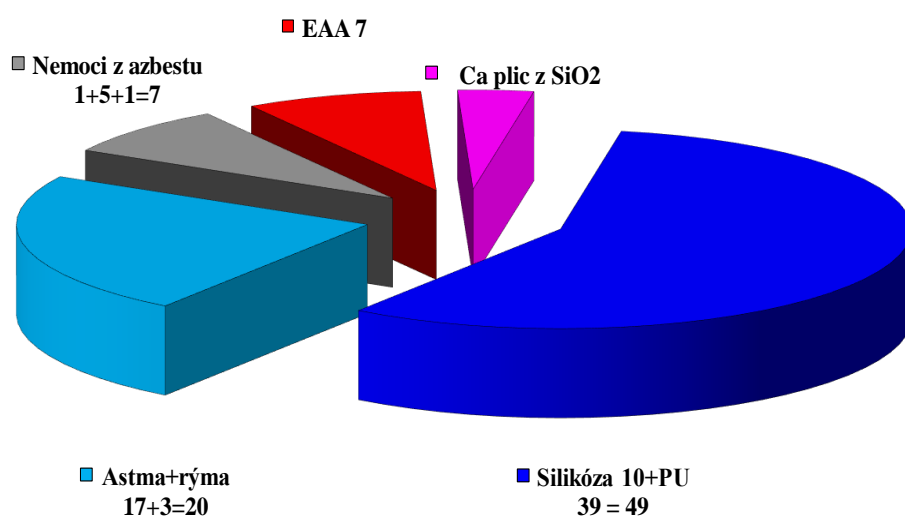
Nemoci způsobené fyzikálními faktory

kapitola II – 349 případů

Nemoci DC, plic, pohrudnice, pobříšnice

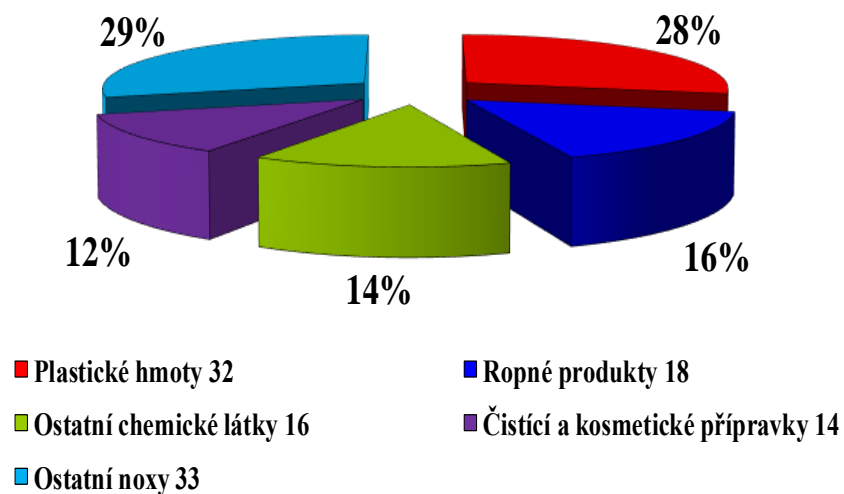
Kapitola III – 84 případů

Název noxy	III.10.1	III.10.2	III.10
	astma	rýma	celkem
Diizokyanáty	11	3	14
Organická rozpouštědla	4	0	4
Lepidla	3	0	3
Peří drůbeže	1	0	1
Mouka pšeniční	1	0	1
Šrot ječmene	1	0	1
Prach z papíru	1	0	1
Chlór	1	0	1
Skelný prach	1	0	1
Celkem počet nox	24	3	27
Celkem nemoci z povolání	17	3	20

Kožní nemoci z povolání – kapitola IV

80 případů – KAD 66x; KID 14; noxy 113x

Evidenční kód a název noxy		Počet
IV. 1. 10	plastické hmoty	32
IV. 1. 06	ropné výrobky	18
IV. 1. 17	ostatní organické látky	16
IV. 1. 04	čistící a kosmetické přípravky	14
IV. 1. 11	pryž a gumárenské chemikálie	6
IV. 1. 08	nikl a jeho slitiny	6
IV. 1. 15	dezinfekční prostředky	5
IV. 1. 03	kyseliny	4
IV. 1. 09	kovy	3
IV. 1. 13	organické barvy	3
IV. 1. 07	chróm a jeho sloučeniny	2
IV. 1. 18	rostliny a potraviny	2
IV. 1. 05	organická rozpouštědla	1
IV. 1. 16	insekticidní látky	1
Celkem		113

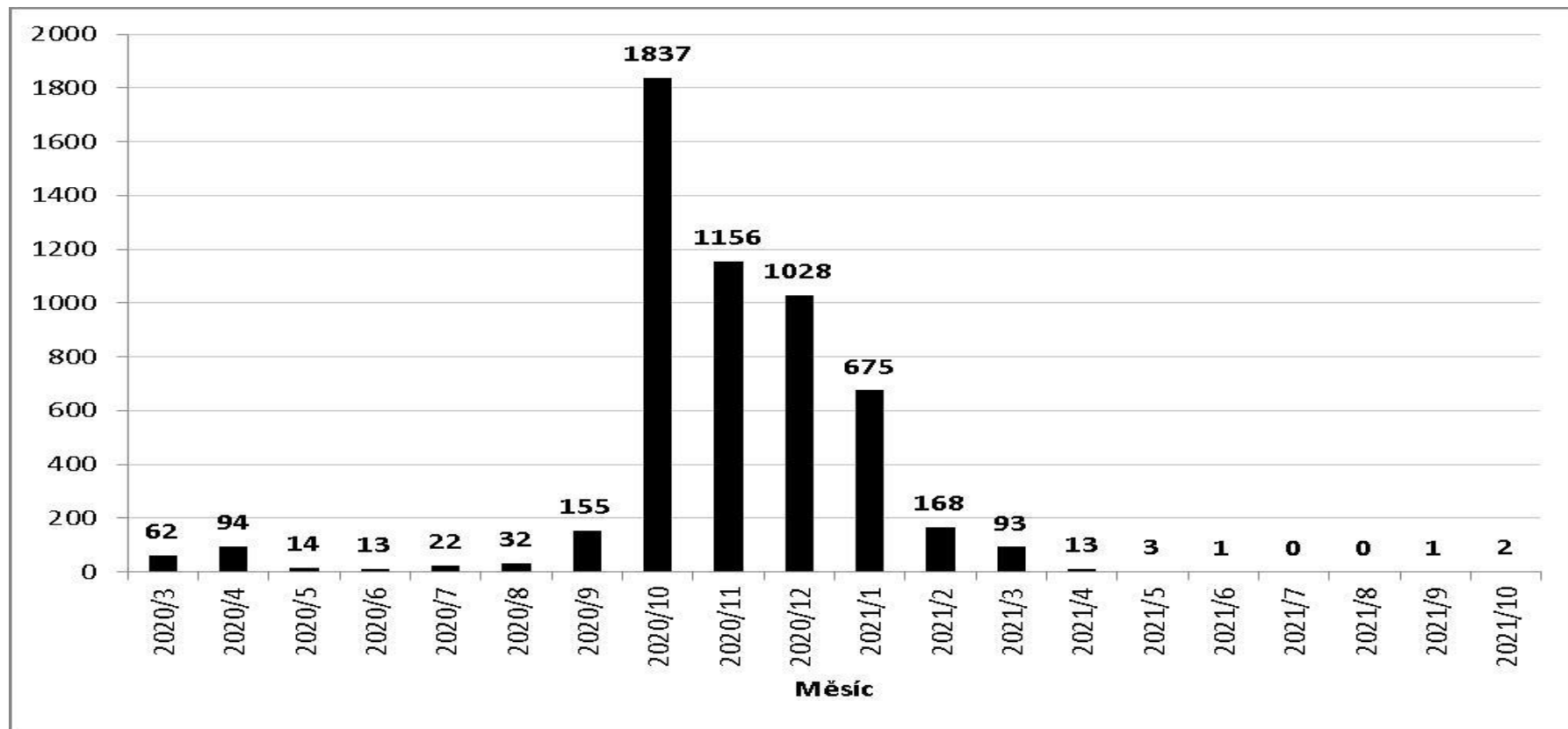
Nemoci přenosné a parazitární

kapitola V – celkem 5473 případů

V.1 Nemoci s interhumánním přenosem 5422 případů

Covid-19	5364
svrab	47
dávivý kašel	4
virová keratokonjunktivitida	3
erysipel	1
pásový opar	1
impetigo	1
gastrovirová enteritida	1

Covid-19 celkem 5364 případů (32 reinfekcí)

Covid-19

klinické příznaky

Z 5364 případů:

65% chřipkové příznaky nebo zánět DC

5% virová pneumonie

10 úmrtí pro respirační nebo multiorgánové selhání

Nejčastější vedlejší příznaky:

porucha čichu 516x,

změna chuti 436x,

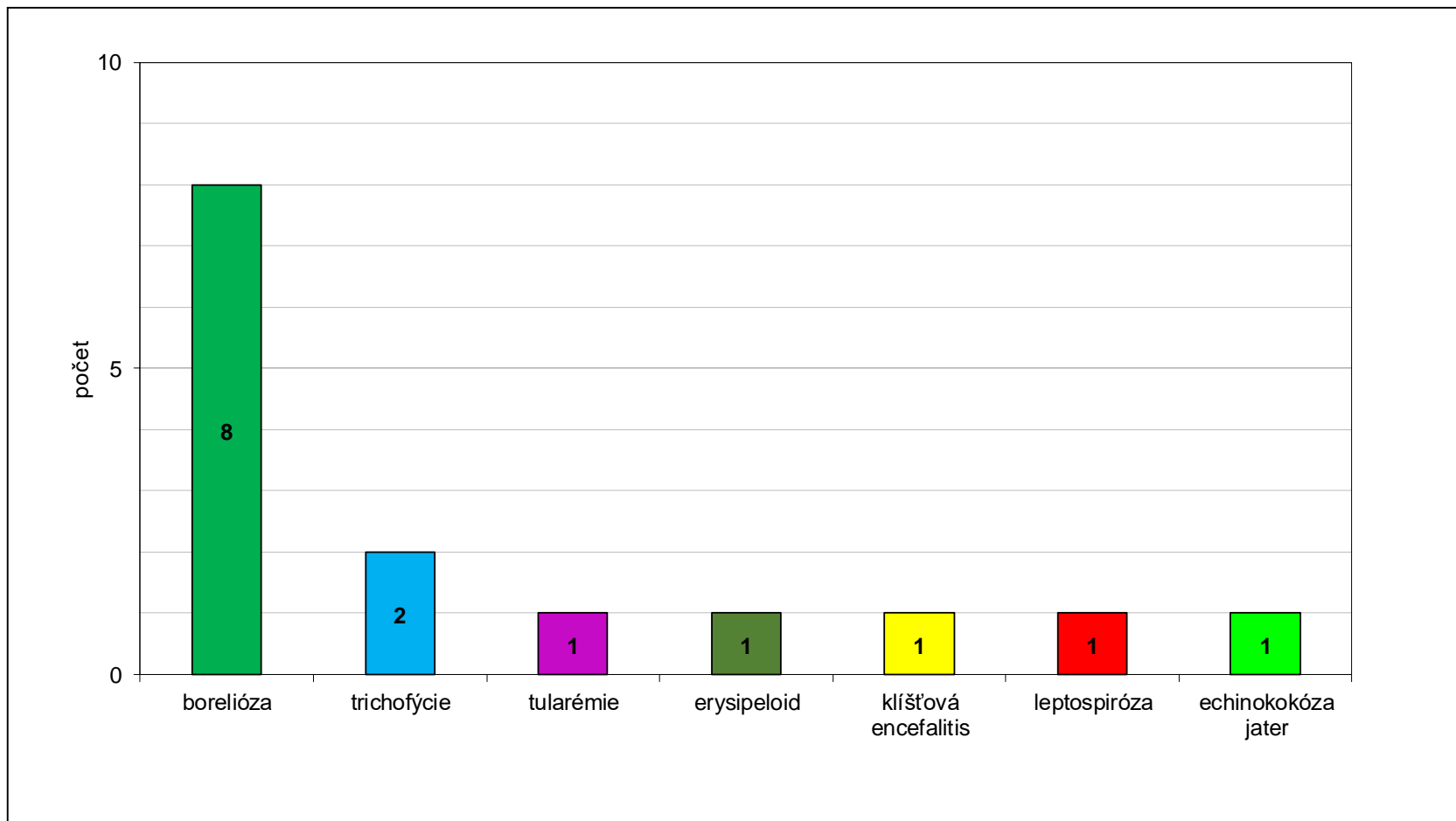
dyspepsie 148x,

vertigo 15x, kožní změny 13x, plicní embolie 6x, tinnitus 5x,

palpitace 5x...

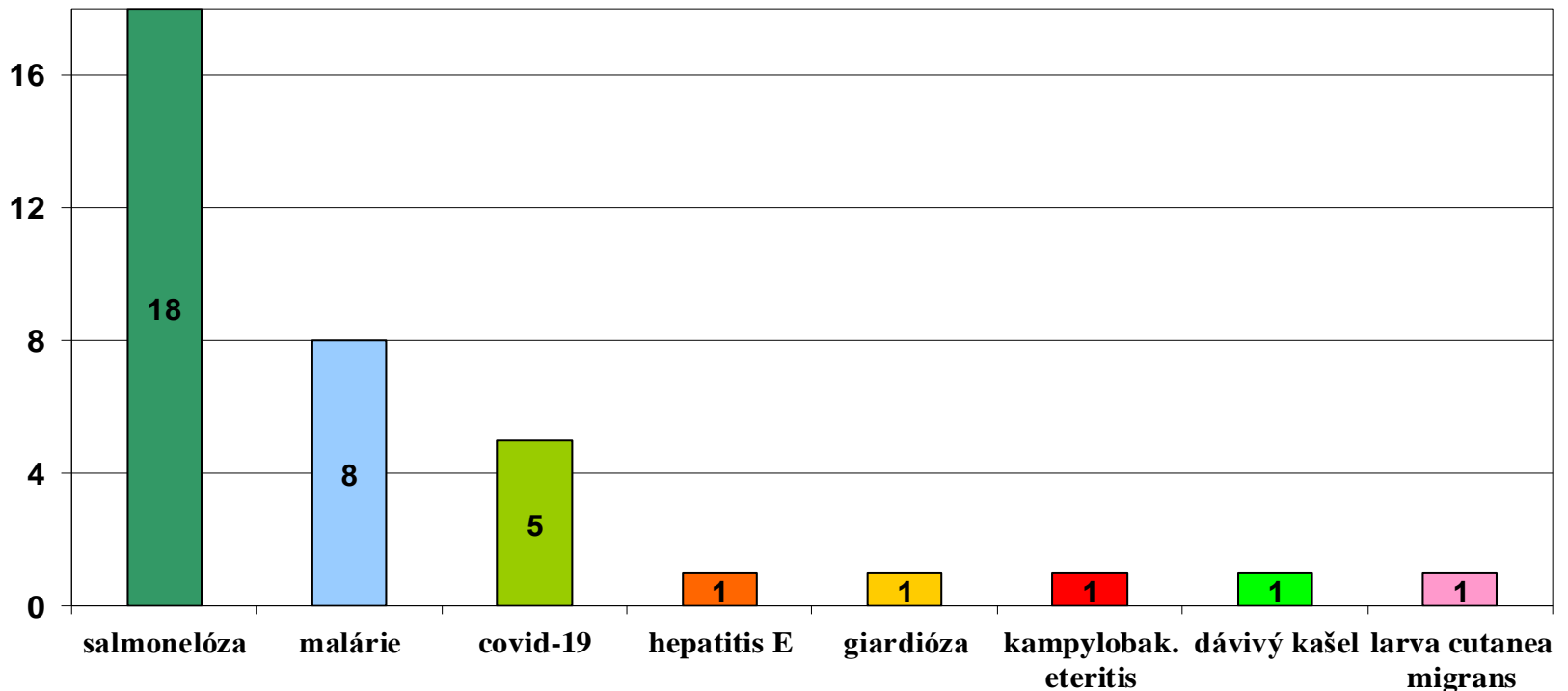
Položka V. 2

Antropozoonózy – 15 případů

Položka V. 3

Nemoci přenosné a parazitární získané v zahraničí
36 případů (5 států – vojáci v zahraničních misích)

Mali 28x, Afghánistán 5x, Keňa 1x, Irák 1x, Středoafriická republika 1x

Kapitola VI

Nemoci způsobené ostatními faktory a činiteli

3 případy onemocnění hlasivek

2x těžká dysfonie

1x nedomykavost hlasivek

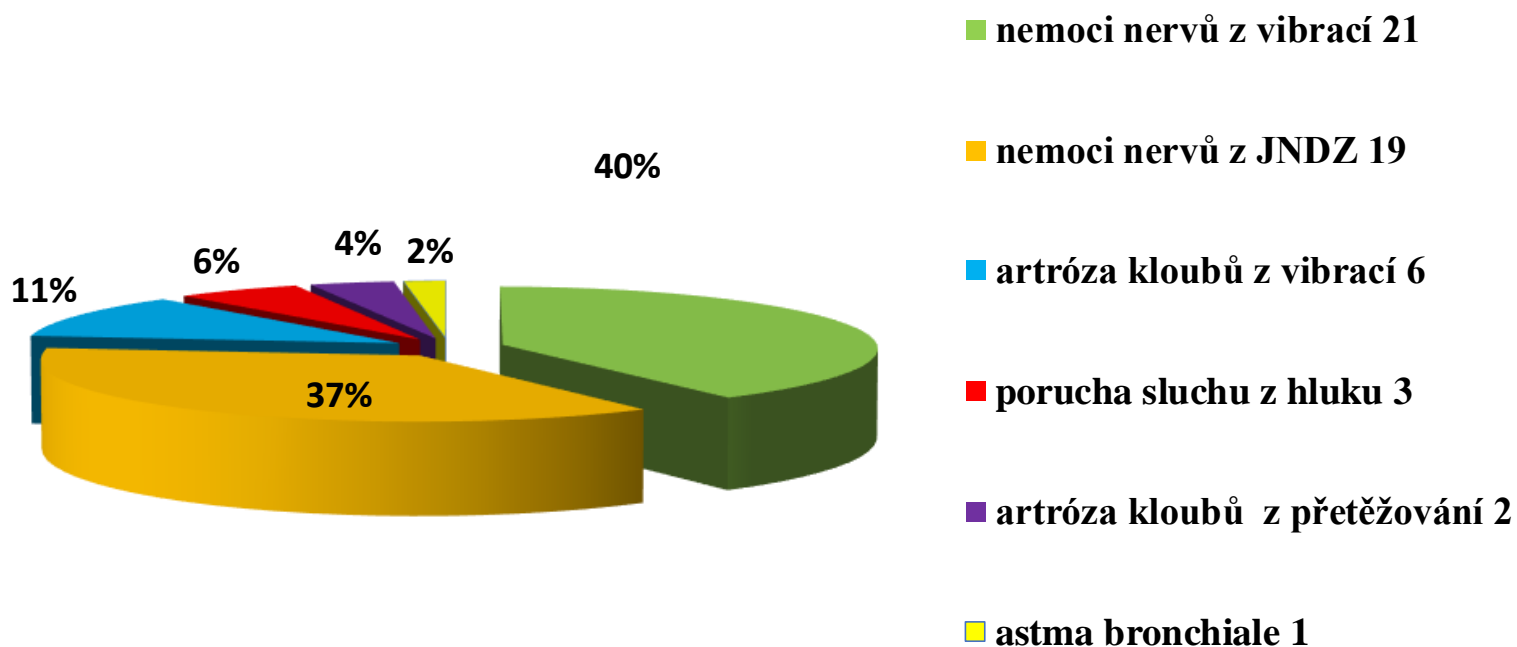
1x učitelka ZŠ 24 let

1x pracovnice call centra 20 let

Ohrožení nemocí z povolání

rok 2021

Ohrožení nemocí z povolání - 52 případů

Závěr (1)

Ve srovnání s rokem 2020: **5násobní nárůst** hlášených onemocnění

Dominujícím onemocněním (89 % případů) je **COVID-19**

Nejvíce ohroženými pracovníky jsou **zdravotníci a sociální pracovníci...**

Je to **špička ledovce** – interval mezi vznikem a uznáním za nemoc z povolání je několik měsíců – velké množství případů se nachází v procesu posuzování – **očekáváme ještě větší nárůst případů i vzhledem k probíhající omikronové vlně pandemie**

Závěr (2)

Nemoci zařazené do Seznamu NZP v letech 2011 a 2014 **navýšili počet** hlášených případů v r. 2021 jen **o 1 případ** – Ca plic u PU

Rakovina ovaria z azbestu nebyla dosud hlášena!!

Rakovina nosu a VDN z dřevěného prachu dosud hlášena 1x!!!

Nadále jsou podhodnoceny i

nemoci periferních nervů, epikondylitidy, astmata, EAA, CHOPN, iritační i alergické dermatitidy, mezoteliomy a další nádorová onemocnění...

Kritéria pro uznávání covid-19

- ✓ Onemocnění s klinickými projevy, vyžadující PN a bylo potvrzeno pomocí PCR nebo antigenních testů
- ✓ Epidemiolog musí potvrdit, že pacient vykonával v inkubační době před vznikem onemocnění práci, při které existuje riziko touto nemocí se nakazit.

Rizikem nákazy se rozumí vyšší pravděpodobnost přenosu nákazy při vlastním výkonu práce než v obvyklém kontaktu s jinými osobami, a to i v období epidemiologického výskytu onemocnění.

O šetření nemoci z povolání a následné odškodnění při splnění uvedených klinických a epidemiologických kritérií mohou požádat i pozůstalí rodinných příslušníků osob zemřelých na covid-19.

Děkuji za pozornost

Práce vznikla za podpory

MZ ČR – RVO

„Státní zdravotní ústav – IČ 75010330“